

دوستان مجازی، عزیزتر از والدین واقعی!

وقتی کودکان و نوجوانان به دنیای اینترنت ورود می‌کنند، می‌توان گفت تا حد زیادی از دنیای حقیقی خارج می‌شوند.

وقتی کودکان و نوجوانان به دنیای اینترنت ورود می‌کنند، می‌توان گفت تا حد زیادی از دنیای حقیقی خارج می‌شوند.

به گزارش ایسنا، روزنامه «جوان» در ادامه نوشت: انجام ندادن وظایف فرزندی و «نه گفتن» به درخواست های والدین عادت می‌شود که نمی‌توان به راحتی از سر آن‌ها انداخت. دنیای مجازی و آدم‌هایش آنقدر برای فرزندان جذابیت دارد که گاهی عزیزتر از اطرافیان نزدیک شوند.

کودکان و نوجوانان، قربانی فضای مجازی

با ظهور اینترنت و فضای مجازی، بازی‌های گروهی و سنتی کودکان و نوجوانان به سرعت جای خود را به بازی‌های دیجیتال و اینترنتی داده است. جذابیت این فضا به قدری زیاد است که کودکان و نوجوانان حاضر نیستند به صورت حضوری با هم سن و سال‌های خود وقت بگذرانند و در عوض بیشتر وقت خود را قربانی فضای مجازی می‌کنند.

وب گردی، لذت جویی و سرگرمی

ظهور این پدیده الکترونیکی هرچند برای زندگی شهروندان سرعت و راحتی به ارمغان آورده، اما در عوض به دلیل وابستگی‌های بیش از حدی که به دنبال استفاده از این فضا برای مخاطبان به وجود آمده، سبب شده تا افراد نه تنها برای احتیاجات اساسی خود بلکه بیشتر برای وب گردی، لذت جویی، سرگرمی و گشت و گذار در شبکه‌های مختلف اجتماعی از امکانات آن بهره ببرند.

پناه بردن به فضای مجازی برای فرار از تنهایی

یکی از علل بسیار مهم اعتیاد کودکان و نوجوانان به استفاده از اینترنت را می‌توان تنهایی دانست؛ حسی که با غرق کردن خود در این فضا و در شبکه‌های اجتماعی و ارتباط با دوستان مجازی می‌خواهند آن را نادیده بگیرند. در حقیقت باید گفت اینترنت فضایی برای فرار از سختی‌ها و مشکلات بدون چاره در زندگی حقیقی است که همین نیز سبب افزایش پرخاشگری و عصبانیت در کودکان و نوجوانان و همچنین بروز افسردگی و اختلالات روحی در آن‌ها می‌شود.

باید توجه داشت که الگوی فرزندان در هر زمینه‌ای پدر و مادر آن‌ها می‌باشند، وقتی والدین خودشان بیشتر اوقات خود را در فضای مجازی و شبکه‌های اجتماعی می‌گذرانند، مسلماً کودک نیز از آن‌ها می‌آموزد و نسبت به این فضا گرایش پیدا می‌کند.

تشویق کودکان با لپ‌تاپ و گوشی

با توجه به اینکه سواد رسانه‌ای در خانواده‌های ایرانی پایین است و خانواده‌ها بیشتر وقت خود را به بیهوده گشتن در این فضا صرف می‌کنند، این موضوع آثار مخرب و جبران‌ناپذیری را روی فرزندان و حتی روابط میان اعضای خانواده می‌گذارد. یکی از اشتباهاتی که والدین در جهت تشویق فرزندان خود انجام می‌دهند، این است که برای آن‌ها به عنوان هدیه لپ‌تاپ، گوشی و تلفن همراه و وسایل ارتباطی اینچنینی تهیه کرده و در اختیارشان قرار می‌دهند. رهاکردن کودکان و نوجوانان در فضای وسیع و ناشناخته مجازی سبب می‌شود تا آن‌ها ارتباطات مجازی را جایگزین والدین و دوستان واقعی خود کنند.

فضای مجازی به جای دوره‌های خانوادگی

امروزه فضای مجازی بخش بزرگی از زندگی افراد را به خود اختصاص داده است، در گذشته‌های نه چندان دور خانواده‌ها با جمع شدن کنار یکدیگر به بهانه‌های مختلف و برگزاری محفل‌های خانوادگی، به فرزندان خود حس تعلق به خانواده، خانواده دوستی، همدلی و هم‌زبانی خویشاوندی را آموزش می‌دادند، اما امروزه با کم‌رنگ شدن دوره‌های خانوادگی و فاصله گرفتن خانواده‌ها از یکدیگر، استفاده از فضای مجازی و وقت‌گذرانی در آن رواج یافته است و زنگ خطری برای خانواده‌ها از جهت رفتار شدن فرزندان به دام آسیب‌های اجتماعی و روانی می‌باشد.

ضرورت آموزش و فرهنگ سازی

درخصوص پیشگیری و مقابله با تهدیدات تکنولوژی های ارتباطی جدید و پیچیده بهتر است، پیش از ورود این ابزار به جامعه و در میان افراد، فرهنگ سازی و آموزش های لازم در این خصوص به آنان ارائه شود تا با سهل انگاری و نداشتن آگاهی، گرفتار مشکلات و معایب استفاده از این فناوری های نوظهور نشویم. چه بسا خطای انسانی ما در نحوه استفاده از این ابزار ممکن است علتی برای تبدیل فواید و کاربرد مفید و مؤثر آن ها به مشکلات و تهدیداتی جبران ناپذیر گردد.

ضرورت اقدامات پیشگیرانه و قانونی

طبق پژوهش های صورت گرفته، به طور متوسط روزانه چهار تا ۹ ساعت از وقت فرزندان ما به وب گردی و اتلاف وقت در فضای مجازی می گذرد، در حالی که حضور جوانان ژاپنی در فضای مجازی تنها ۱۵ تا ۴۵ دقیقه در روز است. اعتیاد به فضای مجازی تهدیدی برای رابطه والدین و فرزندان است و موجب ایجاد شکاف عاطفی در میان آنان می شود. می توان گفت عاقبت روابط عاطفی خانواده های ایرانی با وجود استفاده بیهوده و حداکثری از این فضا و عدم وقت گذرانی با اعضای خانواده مبهم و نامشخص خواهد بود.

باید توجه داشت فضای مجازی به عنوان جادویی در عصر حاضر یکی از وسایل و امکاناتی است که در آینده فرزندان و خانواده ها نقش اساسی و مهمی دارد و باید شیوه صحیح استفاده از آن را آموخت. به همین خاطر برای پیشگیری و کاهش آسیب های این فضا باید اقداماتی پیشگیرانه نظیر اطلاع رسانی و آموزش های لازم به مردم به خصوص قشر دانش آموز و دانشجو و همچنین وضع و قانونگذاری در رابطه با مبارزه با جرائم اینترنتی صورت گیرد.

آسیب هایی که باید جدی گرفت

در پایان برخی تأثیرات منفی استفاده بدون آگاهی از اینترنت و شبکه های اجتماعی گوناگون بر روابط اعضای خانواده را به قرار زیر می توان برشمرد:

۱- مشکلات اخلاقی و پرخاشگری

۲- دوستان ناباب و رفتارهای پرخطر

۳- تنوع طلبی های جنسی

۴- از بین رفتن حریم ها

۵- کاهش گفتگو

۶- کاهش صمیمیت و ارتباطات عاطفی

۷- کاهش اعتماد و افزایش سوء تفاهم ها

۸- افزایش طلاق و جدایی عاطفی

استفاده بیش از اندازه از اینترنت و فضای مجازی در محیط خانواده، اعتیاد به این فضا، ارتباط با افراد بیگانه و مجازی و کاهش ارتباطات عاطفی، میزان گفتگو در میان اعضای خانواده را از ۱۵ دقیقه در روز هم کمتر کرده است. ارتباط گرفتن هر یک از اعضای خانواده با افراد بیگانه و ناشناس و حتی افرادی از جنس مخالف منجر به کاهش اعتماد در میان اعضای خانواده شده، آرامش و صمیمیت از میان رفته، افسردگی و پرخاشگری جایگزین آن می شود و در نهایت بنیان خانواده و کانون گرم آن در اثر جذابیت های این فضا آسیب جدی می بیند.